

„Brus“ izhaja 5. in 20. dan vsacega meseca. — Cena za vse leto 4 gld., za pol leta 2 gld., za četrt leta 1 gld.
Posamične številke po 20 kr. — Inserati računijo se po 4 kr. petit-vrsta.

V koši v Pariz.

Spisal Vinko Lapajne.

Klagenfurt, po domače Celovec, je glavno mesto Koroške. Celovec je obdan od štirih strani dežele Koroške; peta stran leži pod vznožjem Karavank in šesta na levi desne. Celovčani se radi tožijo, radi tega se tudi imenuje Klagen fort. V Celovci poučevati sem začel Anžeta v nemščini, kajti bilo bi mogoče, da se Anžé zgubi in ne bi mogel naprej — brez znanja nemškega jezika pa ne pride se daleč. S prva učil sem ga glagole in samostalnike, koji se rabijo najbolj — radi tega so že tako obrabljeni. Vidiš Anže, dejal sem, nemški jezik si bodeš kmalu priučil, ker je prvič zelo podoben našemu in drugič imaš sam dober jezik. Špacirat se pravi spazieren; ljubiti — lieben; vino — Wein; birt — Wirth; jesi — Essig; pir — Bier; tinta — Tinte; lintvern — Lindwurm; Micika, die Ente; Katra, die Gans. „O Ježeš! vskliknil je Anžé, saj je to res kakor slovenski; no, nemški bodem pa kmalu znal. Samo Enta in pa Gans je nekoliko drugače kakor v slovenskem. Šla sva v gostilno k „Sandwirthu“. Hotel sem se takoj uveriti, koliko se je prijela nemščina Anžeta: Anžé, zahtevaj vina, dejal sem. Takoj se je oglašil Anžé klicaje: „Birt! en liter bein.“ Bravo, Anžé! zaklical sem mu; toda opozoril sem ga, da se v nemškem izgovarja b vedno za w. Torej ne birt, temveč Wirth. Jedina izjema je ženski „Wesen“, ki se ne sme rabiti za „Besen“. V gostilni stregli ste i dve ženski; jedni je bilo ime Micika, drugi Katrica. V Miciko zagledal se je bil Anžé takoj, čeravno je bil oženjen, kar pa na potovanji ne dela ovir; prijel je Miciko okolu pasu in zašepetal na uho: „Ich lieben Ente!“ Natararica misleč, da bi Anžé rad jedel raco, naročila je v kuhinji raco. Jaz nisem imel slutnje, kaj je Anže zašepetnil natararici na uho, ko prinese natararica raco na mizo. „Kaj si pa naročil raco?“ dejal sem Anžetu. — „Saj nesem naročil race,“ odgovoril mi je, „Vi ste rekli, da se pravi Micika die Ente, sem ji pa rekel: „ich lieben Ente.“

„Seveda,“ pošalil sem se, „Ente se pravi raca, toda ti bi moral reči: Du Ente, potem se zove Micika.“

Tudi druga natararica — Katrica, mu je zelo ugajala. Anže se je hotel drugič bolje obnašati in šel h Katrici, objel jo in s svojim najmilejim Šebreljskim glasom zašepetal na uho: „Du Gans, ich lieben . . .“ — „Was? Ich Gans? Du Dummkopf!“ — In dobil je krepko zaušnico. Ves pobit prišel je k meni. „Kaj pa ti je rekla?“ prašal sem ga. „Bas in Brumkopf“, odgovoril je Anžé, in pritrdila mi je še zaušnico. „Vidiš, Anžé, to je prvi sad tvoje nemščine. Klofuta se pa pravi nemški Ohrfiga. Le potolaži se, kadar prideva v Pariz, imel bodeš deklet na izbero.“

„I saj sem ji prav rekel, kakor ste me naučili.“ — „Vidiš, ženskam se mnogokrat pravo pové, vender se jim zameri.“ Poslal sem potem Anžeta v trafiko, naj mi prinese „Drei-König-tabaka“. Anžé prišel je kmalu nazaj, rekoč, da tacega tabaka nema. „To ni mogoče, kako pa si rekel?“ — „En pakel heilige drei schwarze König-Tabak.“

„Seveda, tacega nema.“ Naprosil sem gostilničarja, naj mi posodi igro „Tarok“, vzel sem iz igre tri kralje in jih dal Anžetu, rekoč: „Pojdi nazaj, pokaži tri kralje trafikantnji in reci zraven: tabak.“ Res je prinesel Anžé tákaj „Drei-König-tabak“.

Ko sem plačal račun, oprtal me je Anže in obrnivši hrbet nehvaležnemu Celovcu, mahal jo naprej proti Lienzu — na Tirolskem. Tirolska leži zelo višje od Koroške, zato je moral hoditi Anžé vedno navkreber, da sva prišla na Tirolsko — v Lienz. Iz Lienza zavila sva jo v Heiligenblut. Presenečenje moje je bilo veliko, ko dobim v gostilni kralja Milana. Ko sem se predstavil, da sem ta in ta in Anžé to in to, pričel sem ga intervjuvati. Povedal mi je, da se hoče nekoliko okrepcati na alpah in da namerava prelaziti Veliki zvon.

„Visokost!“ dejal sem, „na Veliki zvon je težavno in mora biti človek prost omotice, kar pa visokost neste, kakor se mi dozdeva.“ — „Res je, dejal je Milan, da sem še ves omočen, kajti padel sem s prestola, toda upam, da pojde z zvonom bolje.“

„Vidite, bili ste krivi sami, zakaj ste nosili veliki zvon, da ste se bili zadovoljili s „cingelinčkom“, ne bi bili padli s prestola. Sedaj obeša soproga vaša vse na „veliki zvon“. Milan je jako debel, in bila sta z Anžetom kmalu debela prijatelja. Mej hojo na Veliki zvon pripovedoval je Anžé Milanu o svojih kravah — o sivki, belki, rdečki, o gnojenji i. t. d., kar pa, kakor sem zapažal, Milana ni posebno zabavalo.

Dospevši na vrhunec, bili smo iznenadeni na krasnem razgledu. Tu je naredil Anžé dober dovtip, kojega moram zabeležiti.

„Tu smo sedaj trije kralji,“ dejal je ponosno. „Kako neki?“ oglasil se je Milan. „Naravno,“ odgovoril je Anžé: „Kralj Koroške je Veliki zvon, kralj Srbov sta V1“ — „in kralj — tepcev si ti, Anžé,“ odgovoril sem smeje se.

Drugo jutro stisnil je Milan Anžéta „Takova“ red v roko. „Čemu pa je ta zvezda?“ prášal me je Anžé. „Vidiš, to je red; kdor ima red, živi potem redno, kdor nema reda, pa neredno.“ — Treba je bilo zopet navzdol, toda tu se je pokazal zopet Anžé kot ženij.

Veste kaj, rekel je Anžé, čemu da bi hodili zopet peš nizdolu, saj imamo koš. Dà, koš imamo, toda čemu nama bode? To je jako jednostavno, dejal je Anžé; mi lva stopiva v koš, zaveževa na vrhu vkupe in — se povahiva po griči dol. Krasna mise! vskliknil sem. In rez! Jaz sem se usedel na dno košu, Anžé ná-me in ko je na vrhu čez naju položil nekaj praznih vreč, in zavezal, prekopicnila sva se po gori nizdolu in dospela sračno v Cilersko dolino. Od tu prišla sva v Inšpruk.

(Dalje prihodajič.)

N o s .

V veselej družbi govoril Franjo.

Kakor so usta, zobjé, lasjé, ušesi in oči človeku potrebni, tako nepotreben mu je nos. Evo vam logičnega dokaza. Kaj ne, nos voha ali pa ne voha? Če voha, toraj voha dobro ali pa slabo. Če voha dobro, se nam sline cedé in če voha slabo, ga moramo pa z vso močjo skupaj tiščati — toraj v obeh slučajih jako neljubó. — Če pa nos ničesar ne voha, čemu je pa potem na svetu? — Samo v našo škodo! Če bi nosa ne imeli, bi tudi influence ne dobili, kajti, če bi nosa ne imeli, bi ne dobili ščinkovca na nos, če bi ščinkovca ne dobili, bi ne kihali in če bi ne kihali, bi ne bilo influence — quod erat demonstrandum!

— A to še ni vse! Nos misli, da se mora v vsako reč vtikati. — Kamor gremo, moramo za nosom! — Pri mojej ljubezni je nos prvo ulogo igral. — Ko sem se v prvo zaljubil — v notarjevo hčerko namreč — moral sem oditi z dolgim nosom; ko sem se potem v davkarjevo zaljubil, vodila me je celo leto za nos in potem mi jo je ravno pred nosom nek drugi odnesel. — Prijatelji so mi pozneje večkrat hoteli na nos obesiti, da se ta ali ona zamé interesuje, ali ona dva dolga nosova sta hodila kakor dva svarilna angelja dolgo časa okrog mene in pridno sem se žensk ogibal. Nazadnje sem jo vendar dobil — ženo namreč. Zató ker sem dolgo čakal in zbiral, sem pa ravno pravo dobil. — Kadar hoče kaj od mene dobiti, takrat so njena usta prava Kirbiševa konditorija, takó sladko zna govoriti, ali kadar prideva navskriž, pa le boga hvalim, da nisem pesnik, da mi ni treba večno živeti. — Jaz sem jej, hvala bogu, zvestobo obljubil le do smrti in potem — basta! — S smrtjo je tudi ta šala pri kraji.

Pred kratkim sem jej vendar jedno dobro pod nos dal. Očitala mi je, da moški niti piškavega oreha nismo vredni. — „Veš kaj Mina“, sem jej rekel, „če bi se bil Adam ob pravem času za rebra držal, bi ne bilo ne Eve, ne tebe, ne nobene druge ženske. Ker je pa Adam nekoliko zadremal, mu je pa Bog odnesel jedno rebro. Bilo je gotovo majhno in malovredno, kajti niti zbudil se ni. In glej Mina iz tega rebra ste vé ženske! In vé si upate še nam moškimi zabavljati, nam, ki se niti ne zbudimo. Če nam kdo kako rebro odnese!?“ — To jej je grozno imponovalo, ne bele ne črne ni zinila, ampak odšla je z zavihanim nosom. —

Nos, gospoda moja, nos ima pa tudi črno — dušo on je izdajalec prve vrste. — Dostikrat misliš kako reč prav „kunšno“ izpeljati, da nihče ne zvé o njej — pa ti jo že prvi znanec, ki ga srečaš, bere na nosu!

So možje, ki radi na skritem v kozarček pogledajo — v gostilni tega ne storé, ker nečejo, da bi drugi znali kedaj in koliko da ga spijejo. — Pa kadar pijejo, vedno je — kakor pri vsacem — nos prvi v kozarci, najbližji vinu. Nekateri vinski duhovi, katerim se preveč plebejično zdi, da bi sledili vinu po njegovih temnih potih, selijo se raje iz vina v nos. A tudi nos nima prostora za tako odlično družbo in zaradi tega zarudi od sramote kakor mlada deklica. Čim več duhov pride, tem bolj ga je sram, nazadnje je že rudeč kakor kuhan rak. — Nesrečni gospodar tacega občutljivega nosa pa velja za hudega pivca. — Če bi nosa ne bilo, bi nihče ne znal, če se ga na skrivnem „suši“, tako pa ravno nasprotno vsak zvé to. Nov dokaz, da nos le škodo dela svojemu gospodarju. Iz nosa tudi rada kri priteče — posebno če se na nos pade. Na nos pa vsak lahko pade, torej tudi vsakemu lahko kri priteče. Marsikdo bi mi tega ne veroval, če bi mu prav pod nos ne pokazal, da je istina.

Kadar nas nos srbi, pravijo stare babe, da bode ali denar ali pa jeza. Pri meni je bila dosledno le jeza, torej mora že pri drugih denar biti.

Kakor ljudem, tako tudi živalim nos le nagaja. Vzemimo samo jeden izgled: n. pr. mačko. Nos jo pripelje do slatne klobase — že jo v mislih hlastno požira, tu jo zaloti gospodinja ter jej s polenom naredi klobase po hrbti.

Povsod, kamor se ozremo, povsod nam nos le nagaja. Naj bo nos rimsk, gršk, čifutsk ali domač — nobeden ni vreden, da živi.

Proč torej ž ajim! Dobro bi bilo, če bi kako društvo, recimo kranjsko medicinsko društvo razpisalo nagrado onemu, ki bi natanko razjasnil, kako bi se ta nedostatek pravočasno in brez posebnega truda odpravil. — To vam, gospoda moja, gorko na srce polagam in s tem končam svoj govor. — (Kajti če bi še nadalje govoril, moglo bi se zgoditi, da bi tudi jaz kako pod nos dohil!)

Nekemu pesniku.

Oj Lipe, Lipe
Iz Tvoje pipe
Se v jedno mer kadi.
Nekdo dejal je,
Ki pesmi bral je,
„Prekрасne“ Tvoje,
Iz pipe Svoje,
Da jih zajemaš Ti!

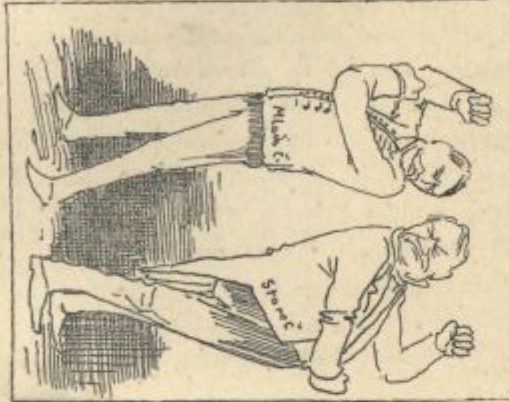
—ec.

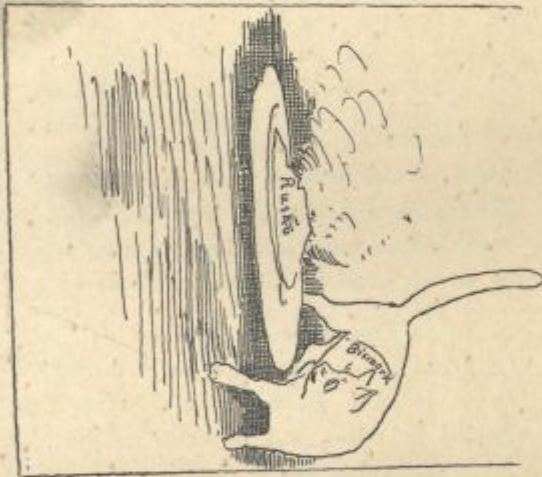
Spojene sile.

Nasprotni sili.

Privlačna sila.

Odporna sila.

Ilustracije iz „Brusove“ fizike.

Telegrami „Brusu“.

Soflja: Majorja Panico so zaprli, ker je o Koburžanu pripovedoval neistinite stvari. Najbrže je trdil, da ima Koburžan kratek nos.

Dunaj: V vojski odpravil se bode boben. To bode prvikrat, da pride boben na boben.

Monako: Milan je že popolnoma plešast. V našem igrališči oskubili so ga do zadnje dlake.

Kamnik: Pošljite nam Anžeta iz Šebrelj, da nam bode v koši vodo v naš vodovod nosil, bode mnogo zaslužil.

Loškípotok: Naš kraj je doletela čast, da ima v trdnjavi nekega učenega gospoda, ki se rad v govor utika. Ta gospod se posebno srdi na Trubarja, češ v njem je vse izmišljeno in to zato, ker je bil — protestant. — Gospod administrator, pazite, da se ne boste sprli s poslanci svoje stranke, kajti ti imajo baš protestante jako radi!

Sodrašica: Bralno društvo na slabih nogah! Najboljša lista, na katera je društvo naročeno, bi rad neki sosedni nečlan izključil. Društvo postalo bi potem društvo — s čistim imenom.

Ribnica na Kranjskem: Kraj, kjer vse spi. Imamo bralno društvo, ali to spi. Imamo pevsko društvo, ali to tudi spi. Vse je zaspano, ali je že zaspalo. Še v restavraciji je tam, kjer so prej viseli listi à la „Tagespost“ večinoma vse prazno. „Tetka“ se še šopiri. Za kak slovenski časopis seveda ni prostora. Govori se le nemški. Tudi na tamočnjih poštnih vozeh zastoj iščeš slovenskega napisa. Pa saj to mora biti, saj Ribnica bode kmalu imenitno „majstu“.

Šebrelje: Naš Anžé že nosi našo slavo križem svet. Mi pa mu tudi pošteno pomagamo. V nas se je porodila prva zaupnica dr. Mahničü, v nas se je pa pred tremi tedni tudi dogodilo, da smo nesli neko ženo k pogrebu. Idoč iz cerkve ozre se naš gospod župnik ter upraša: „Kje je pa mrlič?“ Hkratu odgovorili so trije pogrebci: „V cerkvi je ostal s četrtim pogrebem.“ Doznavši to, velel je gospod župnik, da so šli nazaj po mrliča, ker bi ga sicer ne mogli zagrebsti.

Postojina: Iz gotovega vira smo poizvedeli, da je uredništvo časnika „Times“ povabilo Karla Kautschitscha kot glavno pričo v obnovljeni pravdi proti Parnellu in da je pripravljen priseči na vsa obdolženja proti irskemu vodji. Potem ostane v Londonu kot „Kronzeuge“, ker ima nos za to. Največja škoda zanj je pač ta, da je že nekoliko priletel.

Senožeče: Na „starem gradu“ postavili bodo visoke vislice. Koga bodo obesili, se še ne ve. Francelj je nekda rekel: Ko bi prišel na vrsto oni, katerega bi jaz rad, tedaj bi ga jaz. Bog vedi, ali se mu želja izpolni.

Radovljica: V našem okraji učiteljstvo ne spi tako, kakor okolu Boncarja. Dokaz temu, da so 1888. l. romali štirje, 1889. l. pa pet izvodov „Schulzeitunge“ semkaj. V koliko izvodih prihaja na novo povita „Schulzeitung“ v naš okraj, še ne vem, a bodem že poizvedel.

Z Gorenjskega: Gospod nadzornik, ki mu pravijo J. A. rekli so učitelju, ki jim je hotel nekaj pojasniti: „Gegen die höheren Behörden dürfen Sie keinen Widerspruch erheben, wenn Sie auch wissen, dass Sie Recht haben.“ Ali ni to dobra ilustracija k Liechtensteinovemu predlogu? — Isti gospod so od novega leta tako vneti za narodno stvar, da le v blaženi nemščini uredujejo.

Z Dolenjskega: Naš gospod „Feuerwehrhauptmann“ Jurij so nam rekli: „Če me ne boste za „Hauptmanna“ volili, pa tudi ne boste po mojem dvorišči hodili, katero imam jaz za „špacirat“ in za „cajtenge“ brat.

Kropa: Na pustno nedeljo otvorila se je tukaj gostilna z napisom: „J. Slabnik. Gasthaus zur Post.“ V kratkem dobimo še prodajalnico: „Zum deutschen Michel.“

Kropa: Našemu trgu rekali so časih „Mali Trst“, sedaj bi se pa imel imenovati „Mali Berlin“. Vsa naša dekleta imajo skoro izključno nemške molitvenike, akoravno marsikatera prav nič nemški ne zna. Nemški molitvenik bi imel pričati, da so „gepildet“. Kadar utegnem, pogledam še v kovačnice, se li ondu tudi nemški — čveka.

Izidorja Muzloviča premišljevanja.

„Katoliško politično društvo“, bo je rečeno „društvo Kalanovo poganja prve svoje popke. Članov nima še preveč, a drži se načela „Malo nas je, a smo ljudi.“ Zato ima mej svojimi člani že dvanajst deželnih poslancev. Število je torej isto, kakor apostolov, uprašanje je samo še, kdo bi utegnil biti Judež z mošnjo in srebrnjaki.

„Dvanajst deželnih poslancev!“ vskliknil bo morebiti marsikdo. To pač ni čudo. V tem številu so menda isti poslanci, ki so glasovali za nemškega protestanta dr. Bocka, namreč: Detela, Dragoš, Klun, Lavrenčič, Ogorelec, Pakiž, dr. Papež, Povše, Žitnik in še par družih.

Ti tudi prav dobro sodijo skupaj. Deželni odbornik Detela skrbel bode, da se vsaka Schafferjeva želja točno izpolni in na prvem zboru predlagal bode fulminantno resolucijo proti koroškim Slovincem, ker so tako nevljudni, da nas, kranjskih Slovincem, ne podpirajo. Potem pojde s krožnikom okolu članov pobirati podporo za Freunda, vodjo nemškega gledališča, ki je vsak večer najmanje petak zavečerjal, imel dve „maitressi“, igralce pa rabil kakor robske mure.

Poslanec Dragoš povabil bode člane na čašico tropinovca, malo rohnel proti učiteljem, potem pa razlagal, kako si je snel podkov z napetnikov svojih, da sedaj trdneje stopa.

Poslanec Ogorelec pronašal bode zanimivo razpravo o dvakrat s črnilom politih občinskih računih, o katerih se natančneje podrobnosti izvedó v Šmariji pod Ljubljano.

Gospod Lavrenčič tudi ne bode zadnji med govorniki. Pripovedoval bode, kako nevaren utegne biti g. Pavel Gruden iz Jeličnega Vrha pri Idriji in kako praktično je: uvažati istrsko vino v vinorodno Vipavsko dolino.

Gospod Pakiž skočil bode na mizo, gospod kan. Klun pa v — — Umirovljeni ravnatelj Povše poročal bode o koristi nekdanje „Mlekarske zadruge“ in kazal, kako se iz mleka pobožnosti (Milch der frommen Denkungsart) dela okusen sir. Naposled pa bode besedo vjel gospod Žitnik. Govoril bode gromovito in ponosito, na zadnje pa vender končal, češ: „da ne bom sam sebi govoril“, kakor takrat, ko so v deželnem zboru delali neki most preko Save.

Ko bodo ti govori pri kraji, pridejo na vrsto posamični nasveti. In tedaj se bode z navdušenim vsklikom Mahnič volil častnim članom. In hoc signo vinces!

V Mahniča so pa zares nekateri gospodje močno zaljubljeni. Izredni zbor v naši Čitalnici, na katerem se je z ogromno večino izključila stara „Soča“, šnil jim je tako silno v kosti, da so gg. kanoniki dr. Čebašek, prof. Marn, dr. Kulavic, dr. Semen in katehet Gnezda izstopili iz Čitalnice. S tem korakom izjavili so, da so solidarni z Mahničem, da torej tudi oni smatrajo narodna društva, torej tudi Čitalnico, za veleizdajsko. Hvala na tem naklonu!

Odpoved njihova ni imela nasledkov. Mesto njih ustopili so novi udje in skrbeli bomo, da društvo zaradi takega zelotizma ne bode škode trpelo. Reklo se bode potem lahko, da ima častita naša duhovščina, katero smo vedno zmatrali in proslavljali kot steber narodne stvari, v novejši dobi med seboj člane, ki ostavljajo narodno zastavo in važnih in koristnih narodnih društev ne poznajo in ne podpirajo. Najbolj klasična priča temu protinarnodnemu preobratu je razven nemškega uradovanja dotičnih župnij in pisarn pač „Katoliška bukvarna“, ki ima Prusa v službi in razpošilja nemška vabila na naročbo „Rimskega Katolika“.

Težka glava.

Romanca.

Oj, težko pač snoč kaj imel je glavo,
Šumelo je Šimenu v glavi strašno,
Ni vedel za družbo, ne kaj in ne kam —
Ob grobih pri cerkvi obležal je — sam.

Jutranja nad gore že zora je šla,
Zbudila je Šimena sapa hladna —
Brez kučme mu glava brez čevljev noge —
In vendar imel je bil včeraj še vse . . . .

In ko se krog sebe ozira plaho —
Oj groza! — povsodi grobovje mirno!
Drug čevlje in kučmo, drug nosi mu križ —
Pobral je, odšel, kot bi nesel ga piš . . . .

Pri cerkvi grobnik pa za ogrom preži
In begu se temu hudobno smeji:
„Oj sladek moj Šimen spomin ti bo to“
Boš mislil na včerajšnjo težko glavo.“

Kdo zna bolje lagati?

V krčmi sedeli so trije slikarji s širokokrajnimi klobuki in dolgimi kodri. Bili so vsi trije lažniki prve vrste in lagali so, da se je kar kadilo. V razgovoru prične prvi slikar:

— „Nekoč slikal sem tanko deščico tako pristno po naravi, da je bila popolnoma taka, kakor pravi marmor. Ko sem jo potem vrgel v vodo, potopila se je kakor da je res marmor.“

— „E, kaj to! reče drugi slikar. To je še vse nič. Jaz sem nekoč naslikal polarne kraje, a ko sem k sliki se približal s termometrom, začelo je živo srebro hitro se krčiti, dokler ni kazalo — 20° R.“

— „Tudi to še ni nič! oglasi se tretji umetnik. Da sta vidva videla poslednje moje delo, portret g. F., potem bi znal, kaj je mojster. Ta portret sem tako naslikal in tako dobro zadel g. F., da ga moram vsak teden dvakrat — obriti!“

S.

Postno premišljevanje o nebeških in posvetnih obrestih.

V Virantovej kavarni snideta se slučajno Črnovaščan in Krakovčan, že stara znanca, in začneta mej seboj ta-le času primerni pomenk.

Črnovaščan: „Janez, čuj! Tu v „Slovenci“ berem, da so poslali nek gospod župnik iz okolice Ljubljanske 30 gld. deželnemu odboru za stradajoče po Kranjskem; a gospoda: Avgust Šinkovec, kaplan v Žužemberku in Andrej Kalan, naš kaplan, sta pa darovala „Katoliško-političnemu društvu“ vsak po 50 gld. Čudim se zelo, kako da ta dva mlada gospoda nista posnemala lepega vzgleda svojega starejšega tovariša! Če se po župniji, kjer kaplanuje g. Šinkovec, cedi med in mleko, da ne potrka na njegova vrata niti jeden ubožec, tega sicer ne vem, ker pridem malo po svetu; a da bi se bili naš gospod Andrej lahko iznebili drobiža po župnikovem vzgledu, to pa dobro vem. Ako jim že srce ostane trdo proti nam starim grešnikom, to naj bi že bilo; a da njihovega srca ne omeče vsled gladu bleda in upala lica naših nedolžnih otrok, kojih učitelj verouka so vender ta gospod, tega pa ne umejem. To so ti bili ranjki gospod Janez, Bog jim daj dobro, ves drugi mož. Nekaj so dali sami, za drugo nagovorili so blage gospe po mestu, tako da so naši otroci priletali večkrat na leto iz šole veselih obrazov zdaj s kako štruco, zdaj z novim oblačilcem. Zdaj dobi pa najpridnejši samo kako sv. podobico za 1/2 kr. Janez, le pomisli, koliko moke ali vsaj krompirja bi bilo za teh 50 gld.!“

Krakovčan: „Oj, Tone, Tone! Tebi se pač pozna, da so tvoji predniki stanovali na koléh in ležali na medvedovih kožah, zato misliš vedno samo na moko in krompir. A jaz, ki sem naslednik tistih Krakovčanov, kateri so rekali pečenim piškam žganci, imam zaradi tega možgane tako zavite, da uganejo najskrivnejše misli tudi tistih gospodov, ki so študirali lemenat. Tako dobro vem, da je prišel milodar gospoda župnika iz dobrega, usmiljenega srca in obresti zanj pričakujejo le od Boga. Tone, vidiš, to so nebeške obresti! A gospoda kaplana sta še mlada, zamišljena vsa v posvetne reči, zato sta naložila svoj denar tudi tako, da jima bode donašal posvetnih obrestij. Gospod Šinkovec bi bil svoj drobiž lahko porazdelil v svojem kraju, kajti znaj, blizu njega je svet tako pust, da po letu po več tednov še vode nimajo, zato se tisti kos naše dežele imenuje Suha Krajina. Toda on si je mislil tako-le: Ako delim miloščino našim ubogim, za tó v škofiji nič ne zvedó. Ako pa denar pošljem novemu društvu, me bodo zapisali v zlate bukve. Ko pridem delat konkurz, dobim dobro spričevalo, makar če čivkam odgovore še tako slabe; za dobrim spričevalom pride mastna župnija, ž njo pa še kaj. Tone, glej, take so pa posvetne obresti! I no, da so pa naš Andrejče še bolj politiš človek, ta reč je sploh znana. Zato so sploh ugibali tako-le: Našim barjanom letos zares trda prede, a možem ne dam niti počenega groša, ker se vozijo volit tistega Hribarja; še premalo jih Bog tepe s točo in povodnjijo. Ženam tudi nič ne dam, ker niso tako ustvarjene, kakor stoji pisano v evangeliji čestitega dr. Mahničca; naj jim le odstradajo predolgi jeziki, vsaj mesijevih škarij še vredne niso. Za otroke je tudi dobro, da so lačni, kajti letos me tako verno poslušajo, ko jim pravim, kako je Kristus nasitoval lačne. Zatorej je najbolj pametno, da podarim ta petdesetak društvu, koje sem osnoval jaz sam. S tem se bom gospodu predsedniku močno prikupil, ko bode prost kakov sedež v

deželnem ali državnem zboru, -ga dobim jaz in nihče drugi. Razun tega bode pa ta moj dar še izvrstna limanica, in ni ga dvoma, da bi se ne usedel na njo kakov ščinkovec. In ko bodo ti bedasti ščinkovci napolnili društveno blagajnico, takrat bodem jaz pokazal svojo moč. Učil bodem dr. Mahničeve nasprotnike kozjo molitvico. Ker s peklom nič več ne opravim, naročil bodem Krakovskim in Trnovskim volilem dobro večerjo in kupil pijače, da bode kar od miz teklo, (tudi izstradani barjani bodo radi prišli jest in pit), po vrhu še polne žepe viržink, in ž njimi bom naskočil takoj letos liberalški tabor na rotovži. Mestni očetje, že štejem vaše zadnje ure! Vsi, razun dveh, pobrali mi boste šila in kopita. Še posebno velik kup ajdovice podnetil bodem pa tistim trem hudim Ivanom, ki na našega čestitega preroka najhujše reže. Niti jednega glasú ne dobé vsi trije! Tudi župnik Rozman mora proč, ker je v čitalnici napival spravi; ta že ni več zanesljiv. Njegovo mesto zasede vrli naš Hotébor, ki že s svojim imenom kaže, da se hoče boriti do zadnje kapljice svoje srčne krvi. Obdržal bodem samo dr. Gregoriča, ker je spokojno pokleknil pred kanonika Kluna in pa še gospoda Povšeta. Tega naredim županom, ker sem prepričan, da bode prvo njegovo delo: imenovanje častnim meščanom našega čestitega dr. Mahničca. Deputaciji, ki mu ponese krasno diplomo, načeloval bodem jaz, in tam na meji ravne Furlanije zazveneje bodo poine kupice Prosekarja in Terana na večni pogin vsem onim, ki ne bodo hoteli plesati tako, kakor bode piskal naš najnovejši in najbolj zaslužni častni meščan Ljubljanskega mesta. Vidiš, brate! To so tudi mastne posvetne obresti, in vse tó za 50 gld.“

Črnovaščan: „Hencajte, to so pa zares politiš gospod, ta naš Andrejče! Moja žena pa vedno trdi, da se tako nedolžno drže, kakor sv. Alojzij.“

Krakovčan: Ženska je ženska. Zato sta pa Andrejče in sv. Alojzij daleč narazen. To ti bodi dovolj. Na zdravje!

Najcenejše kosilo.

Najcenejše kosilo se dobi na poštah, kajti tu stane kuvert le jeden sold.

Franjo.

Plačal ga je.

Neki posestnik v V. gojil je posebno perotnino in vzgôjil si je mnogo pasem kokošnjih. Od blizu in daleč dohajali so k njemu, največkrat pa se je pojavil pri njem bližnji sosed R. Imel je baje tudi on posebno veselje do kuretine. Posestnik v V. se je čudom čudil, da mu jajc nedostaje in sicer jih je zginilo od vsake pasme nekaj. Čez nekaj časa opazi tatu, soseda R., kako je ravno nekaj jajec skrtil v vrhno suknjo. Pred mnogobrojno družbo ni hotel ničesar reči prijatelju, a pošteno ga je hotel splačati. Mej obiskom obnašal se je pred vsem z nazvanim prijateljem jako presrečno in hvalil in slavil njegovo izredno prijateljsko udanost. To je imela biti predigra tragikomediji. Pri odpravljanji gostov stisne g. R. prav tesno k sebi, tako, da so se onemu strla vsa jajca pod suknjo. Najhujša posledica tem činu bila je, da se je nesrečna belina in rumenina jela počejati doli po suknji. Nesrečnež zapazil je to in grozno se mu je jelo muditi, a hudomušni prijatelj ga le ni spustil, dokler ni tega zagledal nek gost in vprašal po vzroku.

„Poti se tako hudo“ rekel je hudomušni posestnik. In res g. R. kapal je znoj i raz čelo.

„Resnici na čast“.

Uredništvo „Slovenčevo“ je nedavno pisalo:

„Nova Soča“ je objavila v svoji 7. številki dopis iz Ljubljane, kjer čitamo: „Urednik ‚Slovenčev‘ je rekel mej drugim, da neka zvezda v Gorici že temni in da sta dva velmoža naša nasvetovala dr. vit. Tonkliju, naj poskrbi za korenito premembo pri uredništvu ‚Soče‘. Ta stavek je ponatisnila v zadnji številki Soča“. Da stvar pojasnimo, naglašamo, da naš urednik ni govoril o nikakem ‚zahodu zvezde‘, niti rabil ni te besede in tudi ne imenoval nobenega velmoža. Rekel je po priliki, kajti besed si nismo stenografovali: „Kar se pa tiče uredništva ‚Soče‘, čul sem iz zanesljivega vira, da sta dva odlična moža svetovala g. dr. vit. Tonkliju, naj premeni uredništvo, torej naj sklene občni zbor, da se ‚Soča‘ izključi“. Tako se je glasil dotični odstavek, ki je sedaj prišel v drugi podobi med svet“.

V teh stavkih se resnici *vedoma bije v obraz*. Čakali smo, da kedo drugi zavrne prepredrznega urednika Žitnika, a nekaternikom se stvar zdi menda premalostna. Ne tako pa nam, ker nam je vedno le do resnice, bodi komu draga ali pa ne in ker nam ne ugaja starih kriminalistov oguljena taktika „*Si fecisti nega!*“

Govor urednika Žitnika se sicer *na papir* res ni stenografoval, a nam je ostal živo v spominu in zato trdimo prav odločno, da je urednik Žitnik res rekel, da *neka zvezda v Gorici že temni*. Njegov govor prišel je v *pristni podobi* mej svet in ne pomaga mu vse nič, ako bi se sedaj rad lepega delal in popravljal svoj sicer ponesrečeni govor tako, kakor se popravljajo govori državnih poslancev.

Zatorej še jedenkrat trdimo: *Žitnik govoril je tako, kakor je bilo pisano v „Slovenskem Narodu“, pozneje pa v „Novi Soči“.*

To spričuje, kadar treba

Trideset članov čitalnice Ljubljanske, kateri so bili na izrednem občnem zboru.

(Imena dotičnih gospodov izvedo se pri uredništvu „Brusovem“.

Stihi brez naslova.

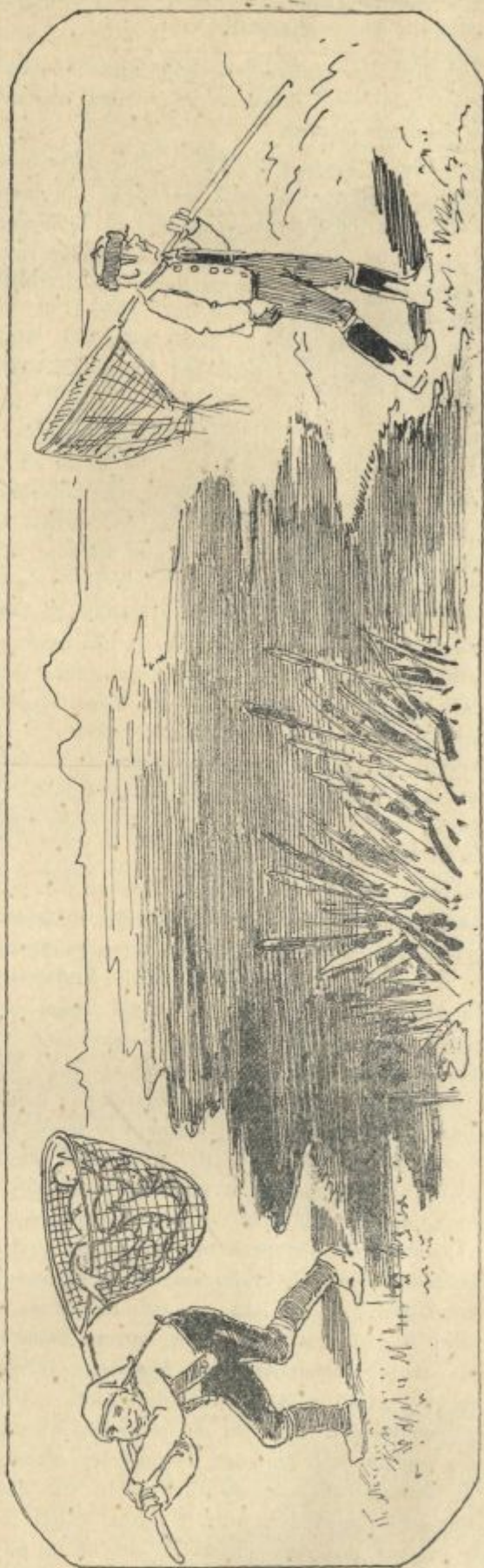
Če družba ni záme
In jaz ne za njo,
Ni treba zamere,
Je boljši tako.

Ga piješ in liješ
Bokav za bokav,
Se zjutraj umiješ.
Ostane — mijav!
Jaz sem pa zdrav!

Srce brez ljubezni in žep brez denarja.
Potem pa naj človek se s svetom ukvarja.

—ec.

Pri konferencah na Dunaji se je veliko „vode delalo“. Nemški Mihel in njegov češki sosed poskušala sta v tej veliki vodi svojo srečo

Kako se jima je obneslo, vidi se na tej sliki.

Kakor lani.

Županstvo v R. je tudi letos, kakor vedno razglasilo, da morajo vsi posestniki pismeno naznaniti, koliko živine da imajo.

Pri Balantu se od lani ni ničesar spremenilo, zato je naznanil županstvu:

Jože Balant. Ravno tista živina kakor lani.
Franjo.

V slovó.

Mahnič ide	Že zadosti
Več ne pride	Bilo zgage!
K stari „Soči“.	Ne bo srage
On se loči.	Nihče točil.
Britko stoka,	Smeha počil
Srce poka,	Pa bi lahko,
Ker končano	Káko mehko
Je neslano	Zdaj že piše!
Delovanje.	Znoj si briše
Kratke sanje	S svoj'ga lica.
So le bile,	Pepelnica
Ki rojile	Ga pozdravlja,
So po glavi	On pa spravlja
Mu ongavi!	Svoja šila,
Vse pobil je,	Rogovila,
Zdaj dobil je	Svojo slavo
Sam plačilo	In „kravo
Prav obilo!	Stegno“ kruto
Je Mahniča	V svojo kuto.
Kobdiljiča	Pa popišče
Pust pobodel,	V semenišče
Ne bo godel	Kot slavni — „mus
Več v postí.	Ridiculus.“

A-hacelj: „Sta li že čula, da je deželni odbor pričel disciplinarno preiskavo proti deželnim uradnikom?“

B-hacelj in *C-hacelj*: „Ne. Za Boga, kaj se je pa zgodilo? Zakaj disciplinarna preiskava?“

A-hacelj: „Zaradi nekega „Nedeljskega pisma“, v katerem se je pripovedovalo o podpori nemškemu gledališkemu vodji Freundu in o načrtu za gledališče v „Zvezdi“.

B-hacelj: „Torej vse to ni bilo res?“

A-hacelj: „Res popolnoma, sicer bi se bil pač poslal popravek.“

C-hacelj: „Jaz ne umejem, zakaj se je pričela disciplinarna preiskava. Saj deželnega odbora sklepi neso nikakšna tajnost in podpora Freundu bode se gotovo uknižila.“

A-hacelj: „Ali ne veš, dragi moj, da resnica oči kolje. Sedaj se išče, kdo bodi „Stundenbock“.

B-hacelj: „Ali vesta kaj se še govori?“

A-hacelj in *C-hacelj*: „Kaj? Kaj?“

B-hacelj: „Da je že polovica deželnega odbora nemškutarska. Če Schaffer kaj reče, ne more se Detelja ustavljati njegovim lepim očem. „Gott helfe weiter!“

Dobrohoten nasvet.

V deželnem zboru Kranjskem je baron Apfaltrern, kazoč na nemško manjšino, dejal: „*Ach was diese Paar Mandeln!*“

Z ozirom na ta izrek bi si usojal nasvetovati, da se gospod poslanec in ravnatelj obrtniške družbe Kranjske ne piše več *Luckmann*, ampak *Luckmandl*.

Jurij Čuden.

Pohlevno uprašanje!

Po vsem Kranjskem je letos huda beda in kakor čitamo v listih, je v vsej deželi nad 30.000 stradajočih ljudi.

Zaradi tega si jaz na podlagi kristijanske ljubezni ne morem tolmačiti, kako to, da se še letos, ko je lakota v deželi, nabirajo doneski za „danski“, „afrikanski misijon“ in druga taka eksotična podjetja?

Najčudneje se mi pa zdi, da naš gospod župnik hoče baš letos pobirati za *nove zvonove*. Samassa v Ljubljani je že dovolj bogat in tudi toli milosrčen, da se ne bode hotel bogatiti s skromnimi grižljeji stradajočih otrok in žensk. Počakajte torej boljših let. Kadar bomo imeli, bomo radi dali, saj veste, da Slovenec za Božjo čast nikdar ni zadnji. Ako pa tega ne morete, gospod župnik, pa posezite v žep in izvlecite onih par stotakov, ki ste jih „Slovenskemu Narodu“, oziroma „Narodnemu domu“ za neko uprašanje o Jezuvitih že *nekoliko let dolžni*. „*Namen posvečuje sredstva*“.

Hrenovice na pepelnico 1890.

Ivan Hrenovič.

Resnica pride na dan.

Naši čitatelji spominjajo se gotovo še ostre polemike zaradi *afère v Koprivniku* (Nesselthal) v Kočevji. V „Narodu“ se je čitalo, da so Koprivničanje zaradi tamšnjega župnika Jančigarja pretili, da postanejo starokatoliki in da so zaradi tega poslali deputacijo v Ljubljano.

„Slovenec“ se je radi tega silno razkoračil, zanikaval ves konflikt v Koprivniku, zanikaval, da se je odposlala deputacija, priznaval, da je gospod vodja okrajnega glavarstva v Kočevji sicer res bil pri knezoškofu, a da o Koprivniku niti govora ni bilo, s kratka, trdil je, da na vsej stvari ni niti pičice resnice.

Mi smo takoj takrat znali, da „Slovenec“ po stari navadi resnico pobija. Iz verodostojnega vira smo bili namreč izvedeli, da je *knezoškof dr. Misija bil obljubil, da bode župniku Jančigarju dal migljaj, naj prosi za drugo župnijo*. To se je tudi zgodilo in župnik Jančigar se je pred dnevi v „Slovenci“ v mastnem inseratu že poslavljaj od Koprivnika ter odšel v *Deberniče*.

To smo hoteli konstatovati, da se bode videlo, koliko so vredni „Slovenčevi“ „*dementi*“.

Govorili bi bili že poprej o tem, a častna beseda nam je zabranjevala, da nismo govorili jasneje o tem, dokler ni bil premeščen g. Jančigar, ki je s svojim odhodom potrdil, da je bilo vse res, kar se je o Koprivniku pisalo.

Varujte se mesa!

Varujte se mesa, kajti meso vznemirja kri, vznemirjena kri pa rada vskipi in če vskipi, nas napelje v greh. Ako pa greh storimo, se moramo pokoriti in če hočemo pokoro prav delati, se moramo tudi postiti. Torej je najbolje, da se kar takoj postimo, ker s tem si vsaj ovinke prihranimo.

Franjo.

Profesor dr. Gratzy

obeta, da bode stalni naš sotrudnik. Mož si pa res pošteno prizadeva, da smo o njem vedno „a jour“. Malo dni je še le, odkar je s prijateljem profesorjem Binderjem prav oblastno govoril na turnarskem shodu v Gradci, in že imamo čast, zabeleževati nov junašk čin njegov.

Gospod Gratzy hotel je namreč na vsak način biti prisoten pri lepi veselici tukajšnjega jahalnega društva. Ker za to zahtevo ni imel pravega „titulusa“, pomagal si je po svoje, kakor nekaj, ko je dotični gospodi z nekim telegramom sipal peska v oči in s tem dosegel, da mu ni bilo treba delati izpita v Gradci, kjer je bil že jedenkrat propal, ampak na Dunaji.

Nesel je svojega rojstva čudne kosti k članu jahalnega društva, g. Z., ter od poslednjega zahteval, da mu dá ustopnico, češ: Mej jahalci je tudi realec in zaradi tega mora nekdo izmej učiteljstva biti navzoč, da pazi, ni li kaj nepravilnega.

Ta zahteva pa je našla le gluha ušesa. Nikjer mu neso ugodili, povsod so ga zavračali. Vsled tega velika nevolja, prava pravcata razsrjenost. V prvi „furiji“ Gratzy sam menda ni znal, kaj bi začel in zaletel se je v Polakovo brivnico v „Zvezdi“. Ne vem, ali se je hotel briti, ali striči, ali česati, ali pa samo čobati, kjer ga je srbelo. S kratka v brivnici naleti baš na g. Z., s katerim prične takoj živahno kontroverzno.

Letele so besede sem in tja in naposled šinila je Gratzyju kri tako močno v glavo, da je g. Z-a. pozval na dvoboj. Gosp. Z. pa si je menda mislil, da brivnica ni pravi prostor za dvoboj, zlasti ker Gratzy niti povedal ni, ali se bodeta borila z ostrimi britvami, ali si pa bode za orožje izbral skledo „žajfnice“, s katero bi se maščeval za odrečeno ustopnico. Zato je gosp. Z. še z nekim drugim gospodom šel vso afëro povedat na pristojno mesto, kjer so nekda Gratzyja potem „ožajfali“, kakor si je zaslužil.

To je povest o profesorja Gratzyja nekrvavem dvoboji in o krvavi blamaži njegovi. Jedna blamaža več ali manj, zato se mu ni las skrivil ne bode. Drugače bi seveda bilo, ko bi bil Gratzy — Slovenec.

Zlobno sumničenje.

„Slovenec“ priobčil je včeraj uvodni članek z naslovom „Socijalna demokracija“.

V tem članku navaja Bebel-ov stavek: „Na državnem polju nameravamo republiko, na gospodarskem komunizem, in na verskem atheizem ali brezverstvo“, ter potem dostavlja:

To je torej socijalna demokracija, kateri naši liberalci podajajo roke.“

A s tem brunnim dušam pri „Slovenci“ še ni bilo dovolj. Zdelo se jim je potrebno, zlititi še jedno polno golido na pregrešne liberalce. Zato navaja še druga načela Bebelova o zakonskem življenji, o razdružljivosti zakona, pisoč:

Torej socijalni demokratje ne priznajo zakramenta sv. zakona in tudi ne njegove nerazdružljivosti. Ravno tako ne poznajo družinskega življenja in vzgoje otrok po krščanskih nazorih. Bebel piše.

„Vsak otrok, ki se rodi, je prirastek države, ki ima tudi dolžnost, da skrbi za novega državljana. Ko otrok že uživa hrano, čakajo ga tovariši pri igri pod skupnim nadzorstvom. Za tem pridejo otroška zabavišča in šola. Obleko in vse potrebne reči mu mora preskrbeti država.“

Število učnih močij mora biti zadostno, in sicer v tej meri, da bode učiteljev, kakor v armadi podčastnikov, torej na deset mož jeden (str. 182).“

Kaj porečejo nato naši liberalci?

Vsacemu razsodnemu čitatelju mora se takoj v glavi zabliskniti, zakaj podli sotrudnik „Slovenčev“ tako piše. Sumničenje in obrekovanje postalo mu je že rokodelstvo, zato trdi, da takozvana liberalna stranka že komunizmu podaje roke. Čudni poštenjaki, ki kaj tacega pišejo, bi morali svoje trditve tudi dokazati. A tega ne morejo, zato bodo molčali. Taka je njihova taktika, naša pa, da njihove hudobne nakane ožigosamo.

Več liberalcev.

Iz „Zgodnje Danice.“

„Poštimatec“ in Sv. Peter.

„Poštimatec“ trka.

Sv. Peter: „Kdo je?“

„Poštimatec“: „Poštimatec iz mile Slovenije, odprite!“

Sv. Peter: „Kaj je to — poštimavec —, te besede še v besednjaku ni?“

„Poštimatec“: „Je no, mi napredvamo; to je taki človek, ki vse lepo „poštimume“, tudi „zelenim lučke prižiga“, če je treba.“

Sv. Peter: „Za take pri nas ni prostora — ne smem odpreti.“

Rešitev šaljivega rebusa v poslednji številki:

Analiza. (Ana — Liza.)

Listnica uredništva.

Gospod Franjo: Lepa hvala! Kakor vidite smo skoro vse porabili: Humoreska „Od goske do goske“ pride v prihodnji številki. Jako dragi nam bodo nadaljni doneski Vaši.

Gosp. Bojan: Za tak spis je izposojeno ime — prelepo. Torej v koš.

Slika Kinspielerjeva

v veliki obliki

krasno izdelana dobiva se po 50 kr. v

„NARODNI TISKARNI“.

Krasno izdelana

podoba Levstikova

v veliki obliki, v dveh barvah na karton tiskana, dobiva se v

„Narodni Tiskarni“

po 50 kr., po pošti po 35 kr.